

Domoljub

V Ljubljani, 9. septembra 1936

Leto 49 • Stev. 37

Nujno potrebno čiščenje

Glavno glasilo Jug. rad. zajednice se peča tudi s komunistično nevarnostjo v naši državi in napoveduje konec dosedanjega popustljivega postopanja. »Samouprava« piše tudi sledeče:

»Znano je, da je med ljudmi svobodnih poklicev zelo veliko protidemokratskih levičarjev. Vsi taki pod najrazličnejšimi plašči in skriti za najrazličnejše maske vodijo gotovo razdiralno delo z živo ali pisano besedo. Sodelujejo celo v nekaterih priznanih meščanskih uradništvih kot uredniki te ali one rubrike, v kateri po načrtu, dan za dnev, pod vidikom kake socialno-humane zaskrbljenosti, brez sramu s tiskano besedo širijo marksistično misel. Prav tako je znano, da je v različnih podjetjih in samoupravnih uradih dosti uradnikov, ponekod celo inženjerjev, ki ne skrivajo svoje marksistične miselnosti in ki so pripravljene, da ob različnih prilikah predlagajo marksistične razlage in

marksistične zamisli o tekočih dogodkih in tekočih vprašanjih. Tudi je jasno, da tudi naše gimnazije in univerze, da o naših ljudskih šolah sploh ne govorimo, niso brez oboževateljev marksizma, ki pri pouku, v neposrednem stiku z zaupanimi jim učenci, razvijajo in širijo komunistično kugo. Pripoveduje se n. pr. tudi to, da je režiser nekega državnega gledališča na letnih počitnicah v nekem letovišču vodil neko odrsko delo, ki je imelo skozi in skozi borbeno-propagandni značaj za marksizem. Znani pa so še drugi primeri tega nečednega dela, ki more vznevoljiti vsakega poštenega državljanca, in ki more izzvati ne samo najostrejšo kritiko, ampak tudi najostrejši odpor.

»Samouprava« po teh izvajanih napoveduje »odločno čiščenje vseh naših ustanov in celokupnega državnega aparata marksističnih agitatorjev«. — Naj bi se to čiščenje čimprej izvršilo.

Važne naloge kat. prosvete

(Iz govora ravnatelja dr. J. Basaja na prosvetnem taboru na Jesenicah.)

Krekov poziv »ločimo se« je veljal za teke razmere, ko je on začel urejati vrste za katoliško prosvetno in socialno delo. »Ločimo se« velja tudi za naš čas. Stari gledajo nazaj, mladi gledajo naprej. Mladina našega časa mora gledati naprej, kaj ji prinese bližnja bodočnost in mora biti na vse pripravljena. Ločimo se od tistih, ki zatrjujejo, da hočejo z nami eno razredno fronto, zraven pa brezobzirno rušijo temelje vere in življenja po veri v današnji mladini. Ločimo se od liberalnega lenuštva in socialnega polovičarstva, ki naseda komunističnim geslom in ki se pusti varati, da je komunizem samo strokovno gibanje.

Komunistična taktika ponuja strokovno fronto, a pred to fronto postavlja prapor brezobnoštva. Ona vabi, naj se delavci združujejo le po strokovnih delavskih interesih, a istočasno v Španiji mori duhovnike in redovnike, požiga cerkve in samostane.

Komunisti prožijo roko za skupno borbo v strokovni fronti. V manifestu katoliški delavski mladini, ki je praznovala 50 letnico katoliškega mladinskega gibanja v Parizu, pozivajo takole: »Združimo naše napore, kajti mi hočemo živeti, hočemo kruha, rokodelstva, dela. Vrniti hočemo pravico, želimo goreče miru itd.« Lepa gesla, lepe besede, a na žalost vse neiskrene, vse le taktika in igra. Medtem ko ponujajo eno roko za skupno borbo, se druga za hrbtom stiska v pest, da udari in pobije.

Zalostno je, če še danes ne vedo, da komunizem ni samo socialno in politično gibanje, ampak tudi vera in to najbolj nestrpna vera, ki ne trpi poleg sebe nobene druge vere.

V katoliški prosveti moramo gotove stvari danes posebno poudarjati. Jasnosti, odločnosti se ne smemo bati, najbolj nam v današnjih razmerah škoduje polovičarstvo in strahopetnost, ker le-te mladino odbijata. V prosvetnih in socialnih vprašanjih moramo biti vsaj tako brezkompromisni katoliki, kakor so brezkompromisni komunisti. Zelo slabo uslugo delajo katoliški stvari danes tisti, ki hočejo preko teh težav s popuščanjem, kompromisom, z molčanjem. Ozračje je polno in mladina tudi v katoliškem taboru zahteva jasnosti. Ali bomo trdili, da je bajka vse, kar se je dogajalo in se dogaja proti veri in cerkvi v Rusiji, Mehiki in Španiji? To je strašna resnica, to je strašna sedanost. Dim pogriše cerkva in mrtvaški duh uničenja vsega, kar je krščansko, se čuti že preko vse Evrope.

Katoliška mladina mora v socialnem vprašanju v svoji prosveti dobiti jasnost in prosveta mora v tem delu pokazati veliko delavnosti in sposobnosti. Za kristjane ne more biti drugega socialnega programa, kakor Kristusov nauk, ki je nauk ljubezni do bližnjega.

V službi naroda je delala vaša prosveta 40 let. Bili so časi, ko je to delo bilo enako nevarno kakor težko. Today je bilo to

delo ravno tukaj zelo potrebno, saj so tod mimo gradili nemški most na Jadran. V težkih časih ste vztrajali in v nevarnosti se niste bali. Zato ste dosegli veliko uspehov za našo slovensko stvar v najtežjih časih in na najbolj ogroženi postojanki.

Vprašate se pa nehotе, da-li ta naloga za prosveto še obstoji, ko smo vendar ujedinjeni z bratskima narodoma Srbom in Hrvatov v narodni državi Jugoslaviji. Treba jasno povedati, da v teh razmerah narodna naloga prosvetnega društva ni nič manj aktualna, da je nasprotno v današnjih razmerah celo težja in odgovornejša, kot je bila prejšnje čase.

Vsa izobrazba mora temeljiti v narodu. In kakor so bili naši sovražniki Nemci, ki so nam hoteli vzeti naš materin jezik in naše slovenske navade in običaje, ravno tako so danes naši sovražniki tisti, ki pravijo, da slovenski jezik v naši narodni državi nima več pomena in da je edino pametno, če že bodoča naša generacija preide na srbako-hrvatski jezik. Realne zahteve življenja, prometa, da nas bodo prej ali slej k temu prisilile. To so isti oportunisti, isti strahopetneži, isti brez značajneži, kakor so bili svoj čas nemčurji. Poturica hujši od Turka, nemčur grši od Nemca!

Spoštujemo jezik in običaje bratskih narodov Srbom in Hrvatov, ljubimo in spoštujemo pa še bolj svoj materin jezik.

Danes ni več nevarnosti za nemčurstvo. Slovenski jezik se govori v uradu, slovenski napisli se bleste na javnih prostorih, pač pa nas danes ogroža nov strup, ki tudi ni nič manj nevaren nego nekdanje nemčurstvo, to je oboževanje tujstva. Le preveč se oddaljamo od starega pristnega bistva in posnemamo tuje šege, tujo modo. Naj tu nastopi naša slovenska prosveta in zakliče: »Ohranite domačo pristnost vsega slovenstva! Ohraniti moramo pristno naše slovenstvo, to mora biti cilj naše narodne prosvete.

Istočasno pa se bomo borili proti narodnim napakam, proti slabim navadam in razvadam. Veselječenje in alkohol kazi naše slovensko lice. In marsikateri tujec je odnesel slabe vtise iz naše krasne zemlje, ko je videl preveč veseljaštva in zapravljenosti, zlasti pijančevanja in s tem zvezanega preklinjanja.

Široko je polje delavnosti in tudi prostora dovolj za vse, ki so dobre volje in hočejo sodelovati v vrstah slovenske katoliške prosvete. In kakor je Krek ob ustanovitvi zaklical, tako naj se razlega klic tudi z današnjega 40 letnega jubileja: »Mlada, verna, delavna generacija vseh slojev, vstani in oživljaj!«

Povsod Boga naši mladini, naj vera jo blažil!

Stojmo trdno!

Pri vseh občinskih volitvah — a kako tako redko izjemo, kakor so redke bele vrane — ima JRZ večino. Pa je le nasprotnih glasov še vedno dosti! To je tista slavna »združena opozicija«. Nezadovoljniji, nasprotniki za vsako ceno, zabavljači, nagajalci vsake baže. Pa ne rečem, da je JRZ nezmotljiva. Katera stranka na svetu pa je?! A četudi nezmotljiva ni, ima pa le edino prave namene: da bi se v Jugoslaviji pošteno vladalo, da bi Slovenci imeli vso pravico in prostost, da bi se kar najbolj sami vladali. Najbolj pa, da bi sami s svojim denarjem gospodarili! Da bi ta denar ostal doma, da bi se z njim našim ljudem pomagalo. Ne pa, da teče v tuje malhe in bisage. — Mar taka politika ni prava! ... Nak pravi »združena opozicija«. Denar naj gre v Belgrad, tam znajo bolje gospodariti kakor pri nas! Nam bodo že tam navedli odšteli, kolikor bodo za prav spoznali. Naj nam le doli kruh režejo! Če je njihov z maslom namazan, naš pa suh, nič za to; saj smo navajeni suhega jesti!

To se imenuje »jugoslovenska« ali »nacionalna« politika. Ta »nacionalizem« ali »jugoslovenstvo« je precej drag špas. Stane Slovanijo — tako imajo zračunano moške, ki se na to razumejo — na leto 630 milijonov! V 18 letih so to že lepe milijarde!

Ali vi razumete tako politiko? Razumete ljudi, ki to politiko uganjajo? Jaz se čudim in strim, da je še skoro v vsaki občini kakka četrtnina ljudi, ki to samomorilsko slovensko politiko odobravajo in podpirajo. Kaj pa ti ljudje vendar mislijo? Ali so res toliko slepi, da ne vedo, da ta politika Slovenijo in tudi nje same gospodarsko uničuje?! Kje pa poznate sicer kakega šoveka, ki boče samemu sebi slabo?! Samo v politiki je to prav in pametno. To zahteva »nacionalizem«, »jugoslovenstvo«. In oni hočejo biti Jugoslaveni, nacionalni!

Samo z gospodarskega stališča je torej ta opozicijska politika nespametna, bedasta, škodljiva, obsodbe in obžalovanja vredna.

Nič drugače pa z verskega. Ze zadnjič smo rekli: »Na dnu vsakega vprašanja leži versko vprašanje«. Tudi v politiki, v kolikor se ne tiče zgolj materialnih stvari. Le bedak ali lažnik more trditi, da politika nima z vero nič opraviti, ko se vendar na sto straneh dotikata ali druga v drugo segata. Iz tega se vidi, s kakimi nesramnimi lažmi je liberizem na Slovenskem dolga desetletja delal in ljudi za nos vodil ter jih vodi še danes, ko si upa očitni resnici v obraz biti in predrzno trditi ter govoriti svojo frazo, da politika nima z vero nič opraviti.

Rekli smo zadnjič tudi: Ves svet je razdeljen na dve veliki polovici: Za in zoper vero, za in zoper Boga. Na tri ali štiri dele, ampak samo na dva: za ali zoper! Tudi politika, in politika še prav posebno. Ne toliko v zasebnem življenju, doma v hiši, in tudi ne toliko v cerkvi, ampak v javnem življenju se najbolj odločuje, ali bo Kristus kraljeval na svetu — ali Antikrist. En sam pogled po svetu, posebno v teh sedanjih dneh, nam to jasno dokazuje.

Ko bi bili torej na strauke razdeljeni na eni strani verniki, na drugi brezverci, to bi bilo razumljivo, to bi bilo naravno in pravilno. Kar pa je spet nespametno, napačno, nedosledno, vse obsodbe in obžalovanja vredno, je to, da se en del tistih, ki so tudi verni, loči od ostalih, od večine vernih, pa se združi s tistimi, katerih namen je, cerkev v stran potisniti, vpliv vere na javno življenje oslabil, skratka: vero iz-

podkopavati. To je bila vedno bolečina cerkve, da je en del njenih otrok samih pomagal njenim sovražnikom pri njih hudobnih nakanah. To je njena bolečina in njena velika škoda še danes, ko en velik del takih, ki še hočejo biti verni, podpira in bere raje brezversko ali protiversko časopisje kakor katoliško, in dere z njim čez drn in strn.

Po eni strani hočejo biti še katoličani, po drugi — nočejo. Če bi jim rekli, da so brezverci ali krivoverni, bi bili razžaljeni, in res niso — a katoliškega imena se sramujejo. V zasebnem življenju so katoličani, v javnem nočejo biti. To ime se jim zdi poniževalno. Da se pa opravičijo, so si namesto »katoličan« izmislili besedo »klerikalec«. Katoliškega imena si še ne upajo naravnost zaničevati in patrijoti, pod pretvezo

Gradnja novih vodovodov

Oskrba dežele z dobro pitno vodo je prav tako važen pogoj za napredek, kakor dobre ceste ali elektrifikacija. Za zdravje ljudstva pa je naprava zdravih in dobrih vodovodov še mnogo večjega pomena. Saj prav pomanjkanje zdrave pitne vode v poletnih časih celo pri nas večkrat povzroča bolezni, ki včasih pobe-rejo tudi večje število prebivalstva. Razumljivo je zato, da tako država kakor tudi banovina skrbita, da se po možnosti grade povsod, kjer je najbolj potrebno, primerni in zadostni vodovodi. Država je vprav za gradnjo vodovodov najela 50 milj. posojilo, od katerega je odpadlo na Slovenijo 2.662.000 Din. Državni higijenski zavod se tudi bavi z gradnjo vodovodov iz državnega proračuna, banovina pa poleg svojih rednih prispevkov v proračunu nakazuje tudi večje zneske iz banovinskega fonda za javna dela iz bednostnega sklada.

Načrt za graditev vodovodov v Sloveniji je v letošnjem proračunskem letu precej obsežen in obsega sledeča dela: V celjskem okraju bodo zgradili v občini Zalec za vas Levec požarni rezervoar; v črnomeljskem okraju pa bodo v občini Semič v kratkem začeli graditi kapnico in napajališče v Brezovi rebrli, v Malinah pa bo zgrajeno napajališče. V črnomeljski okolici bodo začeli graditi na Rožičevem vrhu kapnico in napajališče, v Svibniku kapnico. V občini Draguš bodo za Zapudje tudi zgradili kapnico in napajališče, v občini Vinici pa vodni bazen za Golek in Podklanec. Vodopravna obravnava za veliki skupinski vodovod v Starem trgu ob Kolpi je že izvršena in bodo v kratkem začeli s prvo skupino gradbenih del, ki obsegajo graditev rezervarja pri Sv. Antonu. V prevaljskem okraju bodo pri Sv. Antonu na Pohorju zgradili šolsko kapnico, v kamniškem okraju pa bodo za ihansko šolo uredili šolski vodovod. V kočevskem okraju bosta še letos zgrajeni kapnici v Lipovcu v občini Dolenja vas in v Hočevju v občini Dobropolje. V občini Mozelj bo obnovljen vodovod, v Selu, občina Velike Lašče, pa bodo zgradili rezervar.

V kranjskem okraju so že začeli graditi prvi del velikega skupinskega vodovoda, ki do vesal Preddvor s Kranjem in Staro Loko pri Škofji Loki. Prav tako so že razpisane licitacije za graditev zvezne vodovodne proge med Voklim in Prebačevim. Letos bodo tudi še začeli s prvo skupino gradbenih del za skupinski vodovod za Cerklje in okolico. V načrtu

»klerikalizma« ga pa lahko zaničujejo in pobijajo.

To je tista velika nedoslednost in slepota teh ljudi. Hočejo biti katoličani in — nočejo. Enkrat so s cerkvijo, drugič z njenimi nasprotniki. Z eno roko zidajo, z drugo podirajo. Kakor je napačno in neumno, sam sebi iz žepa krasti in v drugega devati, tako je nespametno in napačno, cerkev podpirati in obenem cerkev podirati. Z gospodarskega kakor z verskega stališča torej je ta politika očitno popolnoma pogrešana. In vendar jih je še toliko, ki jo podpirajo! Kdo bi mogel tem ljudem oči odpreti, v kaki zmoti da so? A zdi se, da je vsako dokazovanje zastoj. Slepi so in slepi hočejo, ostati. In še ponosni so, da so slepi!

Ti pa, dobro krščansko slovensko ljudstvo, stoj v svojem dobrem in pravem prepričanju toliko bolj trdno!

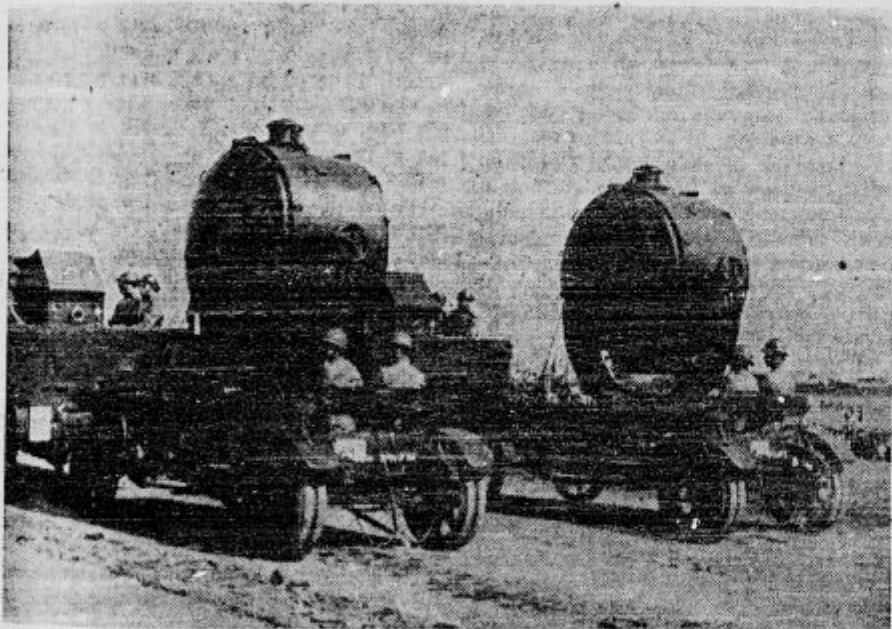
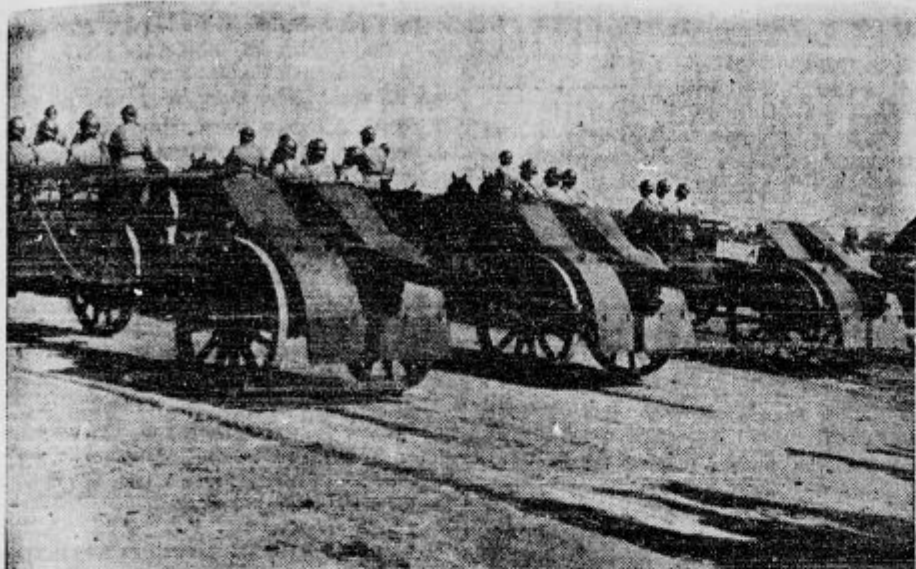
pa je še zgradba skupinskega vodovoda za Kovor in Podbrezje, za katerega razpisana vodopravna obravnava ni uspela.

V krškem okraju bodo zajeli studenec za Črnečo vas v občini Kostanjevica, v ljubljanskem okraju pa bodo v občini Polhovgradec popravili vodovodno napeljavo čez Gradašče. V litijskem okraju bodo za vodovod v Št. Vidu pri Stični zajeli studenec Maklenovec, od koder bo treba črpati vodo s črpalkami na električni pogon. V metliškem okraju bo razpisana še ta mesec vodopravna obravnava. Za prvi del belokranjskega skupinskega vodovoda, kjer bodo zgradili prvo zajetje studencev v občini Radatoviči. Do jeseni bodo zgradili tudi kapnice v metliški okolici, in sicer za Gradnik in Sodji vrh ter za Škemljevec. V murskosoboškem okraju bo še letos izvršena asanacija šolskega vodnjaka v Prosenjakovcih, v ptujskem okraju pa bodo zgradili šolsko kapnico za občino Hum. V novomeškem okraju že grade vodovod za Velike Rebrce in Valično vas v občini Zagradec; v kratkem pa bodo začeli graditi kapnice v Gorenjih in Dolenjih Sušicah v občini Toplice. Dogradili so že kapnico za Repče v trebanjski občini. V kratkem pa bodo začeli z graditvijo kapnice v Gorenjem Medvedjem selu. V kratkem pride tudi na vrsto ojačitev vodovoda Hmeljščec in Veliki Kal v občini Mirna peč. V občini Velika Loka bodo za Martinjo vas zgradili kapnico in napeljali vodovod v gospodinjstvo šole v Mali Loki.

Za veliki skupinski vodovod za Suho kraljino, ki bo stal nad 20.000.000 Din, pa je iz državnega posojila za vodno oskrbo določen prvi obrok 350.000 Din. V radovljiškem okraju je bila že opravljena vodopravna obravnava za vodovod v Bitnjah, v občini Boh. Bistrica, grade že vodovod za Selo in Zabreznico ter vodovod v Kranjski gori. Na jesen pride na vrsto tudi vodovod v Bohinjski Bistrici. V slovenjgraškem okraju grade že vodovod za Št. Ilj v občini Velenje. V konjiškem okraju grade že kapnice v občini Stranice za Malo goru in v občini Vitanje za vas Brezen. Do jeseni bo tudi dograjen vodovod v občini Zreče za Sv. Kunigundo. V šmarškem okraju grade še dalj časa vodovod za Šmarje pri Jelšah, ki bo do jeseni dograjen.

Jaz bi doprinesel vsako žrtev, zastavljal bi tudi svoj prstan in križ, da bi podpri katoliški list. (Pij X.)

Parada naše vojske

Vsaka
ASPIRIN-
TABLETA

nosi Beyer-jev križ kot ga-
rancijsko za pristnost. Proti
vsem bolečinam in prehladu

ASPIRIN

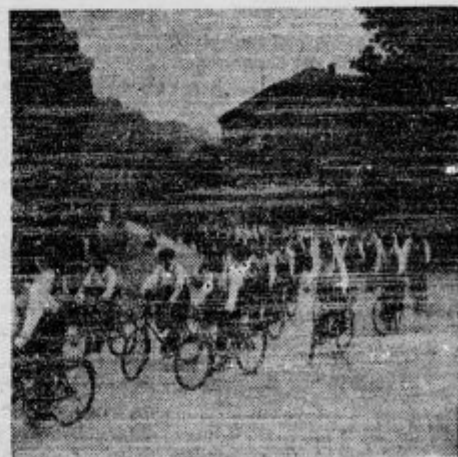
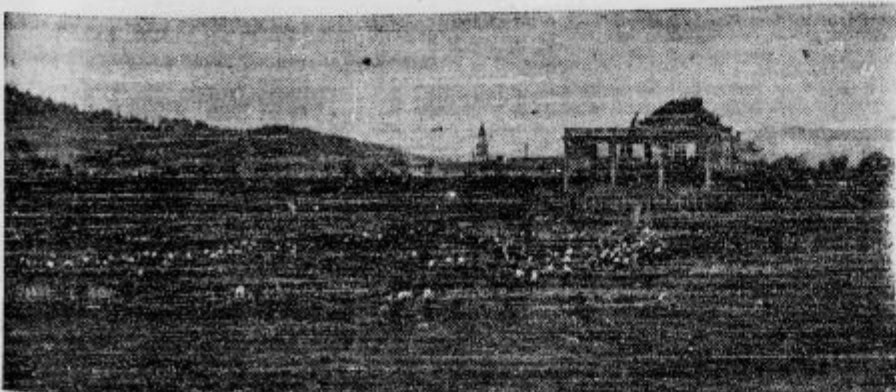
Dolax je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935

Rojstni dan našega mladega kralja

Nj. Vel. kralj Peter II. je 6. septembra slavil svoj 13. rojstni dan.

Na kraljev rojstni dan je bila v Belgradu velika parada naše vojne sile, pri kateri so sodelovale vse enote naše vojske. Na zgornji sliki vidimo oddelek topništva na spodnji pa oddelek mogočnih žarometov, ki so nastopili pri paradi. Nastop naše vojske si je ogledal knez-namestnik Pavle, vlada, nastop tujih držav, vodilne osebnosti iz naše države in ogromna množica naroda, ki je strunal nastop naših vojakov burno pozdravljala.

Športni klub »Planina« je imel 8. septembra v Ljubljani svojo prvo večjo prireditev. Pri sprevodu po Ljubljani je nastopilo nad 700 kolesarjev. Na desni vidimo kolesarje med službo božjo na Stadionu, na levi pa kolesarje na ljubljanskih ulicah.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA

Upravi Domoljuba, Ljubljana.

Podpisani se upravi Domoljuba lepo zahvaljujem za podporo 1000 din, ki sem jih prejel kot naročnik Domoljuba, ker mi je pogorela hiša. Ostali hočem še nadalje zvest naročnik in ga priporočati tudi drugim.

Prosim, da se to ob priliki objavi v Domoljubu.

Janez Urh, posestnik.

Gozd-Kališče 9, dne 3. sept. 1936.

OSEBNE VESTI

d Ljubljanski velesojm je obiskala oni petek naša kraljica Marija.

d Nadvojvoda Anton Habsburški je s svojo soprogo Ileano — sestro rumunskega kralja — prišel te dni na obisk na Bled h kraljici Mariji.

d Bolgarski kralj Boris se je na povratku iz Rima ustavil dne 4. septembra pri knezu namestniku Pavlu na Brdu. Tam je bolgarski kralj sprejel v avdienco tudi predsednika vlade dr. Stojadinoviča.

Dr. HUBAD Ivan, Skofja Loka

ne ordinira od 9. — 26. septembra 1936

d Na srednjem ušesu je bil te dni operiran hrvatski voditelj dr. Vladko Maček. Operacija je uspeša.

d Zlato poroče sta obhajala Ivan in Marija Jevšnik v Podgorju pri Slovenjgradcu.

DOMAČE NOVICE

d Rojstni dan našega kralja Petra II. so dne 6. septembra slovesno proslavili po vsej državi. V Belgradu se je vršil velik pregled vojske v navzočnosti kneza namestnika Pavla. V Ljubljani je bila slovesna božja služba v stolnici, kjer je bil navzoč tudi ban dr. M. Natlačen. Slovesne božje službe v blejski župni cerkvi, ki jo je daroval tamošnji župnik g. Zabet se je udeležil kralj Peter II., kraljica Marija s princema Tomislavom in Andrejem, kneginja Olga in druge visoke osebnosti. Na kraljev rojstni dan so izvršili velike spremembe v vodstvu naše armade. Dobili smo novega načelnika glavnega generalnega štaba v osebi generala Milana Nedića in bilo je odlikovanih cela vrsta osebnosti. Red sv. Save I. razreda je prejel tudi naš ban dr. Natlačen, ki naj sprejme s tega mesta k zasluženemu odlikovanju tudi naše čestitke!

d Evhariistični kongres se je vršil te poletje na otoku Rabu. Kongres je sprejel več resolucij, med drugimi tudi eno proti popolni nagoti v primorskih kopališčih, n. pr. v Loparu, kjer se oba spola v »Evinj obliki skupaj kopata in solnčita. Ker Lopar ni v afriških pragozdovih, ampak v Jugoslaviji, nas zanima, kdo opravlja mesto okrajnega načelnika na Rabu.

d 25 let še poartvovalno deluje Vincencijeva konferenca na Viču.

d V Jakopičevem paviljonu v Ljubljani je za časa velesojma prirejena umetnostna

razstava novih umetnin prof. Franceta Kralja. Razstava obsega nad 200 del izvedenih v olju, marmorju, bronu, terakoti itd. ter je lepo razvrščena v treh dvoranah. Omenjamo, da v razliki od ostalih običajnih razstav, ki navadno obstoje iz zgolj izumetničenih pokrajin in tihozitij, tu motivno sestoji iz kmetijskih, delavskih, živalskih in zlasti verskih podob. Razstava je izbran prikaz poslednjih del tega našega vodilnega umetnika.

d 2318 srednješolcev je letos v Mariboru. d Dvakrat trojčke in dvakrat dvojkke je povila Jovanka, žena Džordžija Grboviča, kmetovalca iz Virke v šavniškem okraju.

d 10.000 vagonov pšenice hoče nakupiti v Jugoslaviji češko žitno društvo.

d Naredba banske uprave glede stavk je izšla te dni, iz katere prinašamo sledeča opozorila: Brez ozira na sodno kazensko postopanje se kaznuje, in sicer uradoma: 1. Nagovarjanje in zapeljevanje nameščencev ali delavcev k dejanjem, ki so bodisi uradoma, bodisi na predlog kaznjiva po kazenskih zakonih. 2. Omejevanje osebne svobode v obratnih prostorih. 3. Omejevanje ali preprečenje prostega lastnikovega razpolaganja z obratnimi prostori, tako zaprtimi, kakor tudi odprtimi, in s predmeti, ki so tam nahajajo. 4. Nasilno odvrtačenje od dela, bodisi z grožnjami, bodisi z dejanji. 5. Donajanje alkoholnih pijač in predmetov, ki bi služili za udobje, zabavo ali razvedrilo osebam, ki se neopravičeno zadržujejo v obratnih prostorih. 6. Izražanje, oz. izkazovanje odobravanja ali simpatij v kakršnikoli obliki osebam, ki imajo neopravičeno zasedene obratne prostore, odnosno vršijo druga nezakonita dejanja v zvezi s stavko, kakor tudi nabiranje in dajanje denarnih prispevkov ter nabiranje in darovanje živil ali obleke za nje. 7. Postajanje ali zbiranje v gručah pred obrati, v katerih se stavka ali kjer se stavka pripravljajo. Gori navedena dejanja se kaznujejo v smislu čl. 89. zakona o notranji upravi z globo od 10 do 1000 din, ob neplačilu denarne kazni v odrejenem roku pa z zaporom od enega do 20 dni.

d Za nižje uslužbence. Za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., dne 6. septembra t. l., je gospod ban dravske banovine dr. Marko Natlačen razdelil med državne in banovinske uslužbence, ki služijo pri banki upravi, precej podpor v skupnem znesku 20.000 din. Višina posameznih podpor se je odmerila po številu šoloobveznih otrok v družinah posameznih uslužbencev. Ta denar so v prejšnjih časih porabili za pogostitev visokih gospodov, ki je bila ob takih prilikah na banovini.

d Največje orgle v Jugoslaviji bodo pač one, ki jih je izdeloval mojster Jenko v Št. Vidu nad Ljubljano za stolnico v Djakovu. Imajo 72 registrov, tri manuale in pedal ter nad 5000 piščali.

d Letina koruze v Jugoslaviji bo letos izredno dobra, kakršne še ni bilo, odkar obstoja Jugoslavija. Tudi žetev pšenice je odlična in mogli bomo izvoziti velike količine pšenice, in sicer tudi proti plačilu v devizah. Samo za koruzo in pšenico bomo letos dobili okoli 1100 milijonov dinarjev. Češplje nam bodo dale letos okoli 100 milijonov din. Raste pa tudi izvoz drugih pridelkov in tudi izvoz

živine. Po vsem tem bi bila letošnja žetev izredno dobra in začela bi se v resnici »doba sedmih debelih let«, o kateri je govoril ministrski predsednik dr. Stojadinovič. Samo da bi tudi za naš les bilo malo upanja, da se bo sedanja kriza kaj kmalu nehala.

d Tudi uslužbeni ljubljanskega tramvaja so stavkali en dan. Sedaj že vozijo.

d Velik vlom. V starinarnici Samuh v Mariboru je bil izvršen drzen vlom, ki se je uzmovičem dobro izplačal. V starinarni so vlomilci vse razbrskali. V nekem predalu so našli 6000 Din gotovine, ki so jo pobasali, v drugih pa razno srebrnino in zlatino, kakor ure, uhane, verižice, srebrno jedilno orodje v skupni vrednosti 29.000 Din. Pobrali so vse ter nato zopet po isti poti, po kateri so prišli, izginili. — Lastniku starinarne so povzročili 35.000 Din škode.

d 100 delavk ljubljanske tobačne tovarne je doseglo te dni predpisana leta za pokojnino. S temi delavkami odhaja iz tobačne tovarne stara garda, ki je pod dr. Krekom pred 50 leti prva započela krščansko-socialno organizacijo.

d Po 21 letih se je vrnil iz Rusije Slovenec Jakob Stupar iz Homca pri Kamniku. Odsel je l. 1915 s 17. pešpolkom na rusko bojišče. Pri bojih na Dnjestru je umrl in od tedaj ni bilo od njega nikakih glasov več. Proglasili so ga za mrtvega in njegovo ime so vklesali z zlatimi črkami v spominsko ploščo padlim vojakom. V Rusiji je živel ves čas v Taškentu, kjer se je oženil in sedaj pripeljal s seboj ženo in tri otroke. O boljše vikih in njih gospodarstvu pripoveduje Stupar samo neugodne stvari. Več o tem piše »Slovenec« z dne 6. septembra.

d Nova ležišča bakra. Rudarski podjetnik Zegarac je odkril v okolici Strumice velika ležišča bakra, svinca in pirita. Ruda je izvrstne kakovosti in daje do 20% bakra. V svinčeni rudi je veliko srebra, v bakreni pa zlata (2—3 grame zlata v eni toni bakrene rude). Ležišča že deloma izkoriščajo v malem obsegu. Za izkoriščanje pa se zanima tudi tuj kapital (Nemci in Angleži).

d Zrakoplovna družba je ustavila rračni promet na črtah Zemun—Skoplje in Ljubljana—Zagreb—Sušak.

d Nad 4 in pol milijona dinarjev so znašali dohodki mariborske carinarne v avgustu.

d 15 dni bodo delali v septembru v trboveljskem rudniku; tri dni več ko dosedaj.

d Samo katoličani še čakamo na urejene razmere z državo. V verskem oddelku pravosodnega ministrstva bo te dni končano delo za osnutek ustave islamske verske skupnosti po načrtu, ki so ga verskemu oddelku pred-

F. I. GORIČAR - pri Ivanki Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

se priporoča vsem svojim cenjenim odjemalcem za jesenski nakup. Na zalogi velika izbira blaga za moške in ženske plašče in obleke, za jesensko perilo, deke, kovrte, razno trikotažo, pletenine, dežnike i. t. d. Na zalogi tudi damski Hubertus plašči od Din 240.—, otroški Hubertus plašči za šolsko deco od Din 135.—. Vse vrste blago za nevestine opreme po jako ugodnih cenah. Pri nakupu nad Din 100.— primeren nameček, ako se sklicujete na ta inserat v »Domoljubu«.

ložili trije islamski odbori. Pravočasni ministri bo prav kmalu predložil ustavo ministrskemu svetu; ko jo ministrski svet sprejme, bo pa izročena Nj. Vel. kralju v odobritev. Torej bodo zdaj vse vorozpovedi, razen katoliške, imele urejene odnose z državo. — Se katoličanom, ki jih je skoraj polovica v državi, dajte vendar že enkrat to, kar jim tudi v tem pogledu gre.

d **Govorniku se ukradli zlate uro.** Iz Svilanca poročajo, da so tamošnji pristaši Jugoslovanske narodne stranke svojemu šefu dr. Svetislavu Hodžeri pripravili prav neprijetno presenečenje. Hodžeri so namreč te dni na nekem shodu, ki ga je imel v Svilanju, ukradli zlato uro, ki je bila baje vredna 30.000 Din.

d **Tri tedne je trajala doba mraka ob dalmatinski obali,** to je doba love na ribe. Oni četrtek se je zaključila. Spočetka so imeli ribiči bolj malo uspeha, proti koncu pa so se začele ribe pojavljati v velikanskih množinah. Povsod so ribiči zajeli po nekaj vagonov rib. Mnogo rib pošljemo v Španijo, ki je doslej to žival sama izvažala, a mora ribe zaradi državljanske vojne sedaj kupovati drugod.

d **Novo, za vse veljavno skupno pogodbo se podpisali.** Po večdnevni pogajanjih med zastopniki rudarskega delavstva in Trboveljsko premogokopno družbo ter posvetovanjih delavskih zastopnikov z delavci samimi, je vendar prišlo do mirne rešitve tega delavskega spora. Da je bila ta pogodba podpisana v zadovoljstvo delavcev in delodajalcev, pri tem ima zasluge tudi g. ban, ki je uvidel potrebo po hitri rešitvi tega spora in je s svojim posredovanjem tudi pospešil rešitev. Posebno pa je treba pozdraviti dejstvo, da je bil sporazum dosežen na miren način ter je z obojestransko uvidevnostjo privedel do zaželenih uspehov. Ta rešitev spora med rudarskimi delavci in TPD naj služi za zgled tudi ostalemu delavstvu in podjetnikom drugod, da opuste nezakonita postopanja in ne zahtevajo nemogočih stvari ter uberejo rajši mirno pot poravnave, kakor se je ravno pri Trb. prem. družbi pokazalo, privede do zadovoljivih uspehov.

d **100.000 Din v zlato je ukradel nekdo** trgovcu Miši Surundžijeviću v Stipu.

d **V tunela je naletel na čredo goved.** Na železniški progi Sarajevo—Pale se je dogodila nenavadna železniška nesreča. Vlak, ki je vozil iz Sarajeva proti Pali, je v nekem tunelu naletel na čredo goved. Strojvodja je v zadnjem hipu opazil pretečo nevarnost, vendar vlaka ni mogel pravočasno ustaviti. Naglo je zvrli vlak, tako da so potniki prestrašeni začeli skakati iz vagonov. Tem bolj, ker je bila v tunelu tema. Lokomotiva vlaka je štiri goveda popolnoma razmrcvarila, tri pa poškodovala. Lastnik govedi trpi veliko škodo, vendar je zanimivo, da se doslej še nihče ni javil kot lastnik. Najbrž zato ne, ker bi ga poleg škode, ki jo trpi, zadela še kazen.

d **Belgrajska občina** bo s podporo prosvetnega ministarstva zgradila v Belgradu tri nova gimnazijska poslopja. Pri nas morajo mesta in banovina postaviti vse srednje šole same.

d **Pred trgovinskimi pogajanjimi z Italijo.** Dunajski časopis »Reichspost« objavlja dopis svojega rimskega poročevalca, v katerem zagotavlja, da pripravila Italija nekaj važnih zunanjepolitičnih korakov, ki bodo napetost med njo in državami Male zveze še bolj razbremenili. — Izjava novega romunskega zu-

SLOVENEK

JE VODENI SLOVINSKI KATOLIŠKI DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEC 25 DIN. PIŠITE DA VAM POSLJEJO NEKAJ ŠTEVIK BREZPLAČNO NA OGLED. NASLOV: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

nanjega ministra o Italiji je v Rimu imela priraden odmev. Dopisniku »Reichspost« so v Rimu med drugim v tej zvezi izjavili, da namerava Italija v najkrajšem času začeti trgovinska pogajanja z Romunijo in Jugoslavijo, ki bodo položaj v srednji Evropi v mnogem razčistila.

d **150 letnica šole.** V nedeljo 6. septembra so imeli v Dobu pri Domžalah veliko in redko slovesnost. Ob veliki udeležbi ljudstva so blagoslovili in otvorili novo šolsko poslopje. Obenem so proslavili 150 letnico, odkar obstoji šola v Dobu.

d **Zelo se je dvignila cena svinjske** masti in svinjskega mesa zadnje dni v Belgradu.

d **Še je čas za vpis v šolo!** Posebno v sedanjih dobi, ko vse hiti na gimnazije in tako množi številno brezposelne inteligence, premalo upoštevamo praktične zahteve življenja. Mnogo staršev ne ve, kam z otroki, ker po dovršeni nižji gimnaziji ali meščanski šoli še niso zreli za življenje. Naš narod bi potreboval bolj v praktičnost usmerjenih šol, kar imajo že izobraženejši narodi v svetu. Zato z veseljem pozdravljamo zamisel uršulnik v Škofji Loki, ki s 1. oktobrom odpirajo tako šolo. Bo gospodinjstvo-trgovskega tipa. Razen najpotrebnejšega teoretskega znanja se bodo dekleta vadila domačih del, kot: kuhanja, likanja, prikojevanja, šivanja, a učile se bodo tudi strojepisja, stenografije, knjigovodstva, korespondence in nemščine. — Morda bo mnogim staršem prav, da opozarjamo na to praktično življenjsko šolo, kjer se dekleta ne bodo samo izobraževala, temveč tudi telesno krepila na zdravem gorenjskem zraku. Vsem prizadejim staršem bodo potrebna pojasnila radevolje dale škofovske uršulnice, ki že od nekaj slovljo po svojih šolah.

d **Starše, dijake inje opozarjamo, da je sedaj** že redno vpisovanje v enoletno priv. trgovsko šolo, znani »Christolov učni zavod«, Ljubljana, Domo-branska 15, vsaki dan dopoldne in popoldne. Vprašajte za informacije ali pišite po brezplačni prospekt, da se seznanite s to našo najstarejšo in odlično privatno šolo. Zavod obstoja že 33 let in nudí vsi izobrazbo, ki je potrebna v obrtniških, trgovskih, in lustrijskih in drugih pisarnah. Tudi doma na posestvu je dobro, da imate domačega sina ali hčerko tako izobraženo. Prav tople priporočamo.

IZ DOMAČE POLITIKE

d **Zelo dobro je uspel veliki shod** ministra dr. Kreka na Mali šmaren v Logatcu.

d **Brežice-okolica.** Na predlog notranjega ministra dr. Antona Korošca so kraljevski namestniki podpisali ukaz, s katerim se ime občine Zakot v Brežiškem okraju spremeni v ime Brežice-okolica.

d **Občinske volitve** na novo ustanovljene občine: Polenšek s sedežem v Polenšku, okraj ptujski, St. Janž na Dravskem polju in Slovenja vas, okraj ptujski, bodo v nedeljo, dne 11. oktobra.

d **Jugoslovanski delavski pokret,** ki ga je organiziral JRZ, bo pričel izdajati svoj tednik, ki bo nosil naslov »Jugoslovanski delavec«. Tednik bo izhajal na osmih straneh. Prva številka tega tednika, za katero bo napisal uvodnik minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovič, je izšla 6. septembra.

d **Na velikem shodu** Jug. rad. sajedaico v Paračinu je minister Stošević med drugim

povedal, da je dr. Stojadinovičeva vlada prva od obstoja naše države dala na razpolago eno milijardo dinarjev za javna dela, katerih blagoslov bodo občutili v vseh krajih in v vseh stanovih.

d **Denar, ki Španije ne bo videl.** V »Delavski frontici« čitamo: Naši marksisti so nekje hoteli malo poribariti v kalnem. Sklicali so delavsko zborovanje radi meznega boja in so nanj povabili vse delavstvo brez razlike na svetovni nazor. Do tu je vse v redu. Toda vabilu je bila pridejana zahteva, da naj vsak delavec prinese s seboj — štiri dinarčke za uboge španske sodruge. Vprašamo, kaj pa ima mezní boj in strokovno delo opraviti s špansko revolucijo? In kako se sklada to delovanje naših marksistov z izjavami naših rdečih generalov, da nimajo s komunisti nobenih zvez in da so proti komunizmu? Zopet se ponavlja igra: Proti komunizmu pa za komuniste, ki jo je v predzadnji številki spretno zaigrala tudi krščansko socialistična »Delavska pravica«. Mi samo obžalujemo tiste zapeljance, ki so ali bodo resnično kaj dali za španske sodruge, kajti ves tisti denar Španije nikdar videl ne bo.

NESREČE

d **Gospodarsko poslopje in kozolec** sta pogorela posestniku Drevu Martin v Drošnji vasi pri Celju.

d **Pešar je uničil** Vavpotičev valjni mlin na Smarci pri Kamniku. Zgorela je vsa streha in vsa notranjost mlina, dva vagona žita in moke. Ostalo je golo zidovje. Skode je okoli pol milijona dinarjev.

d **Pešar je uničil** domačije posestnika Ivanu in Vinkotu Korže v Cirkovcih pri Ptuj.

d **Zgorela je ostreže** hleva posestnika Brleca Jakoba na Rakovniku pri Kamniku.

d **In še: pešari.** V Spodnjih gorih v občini Rače je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Bence. — Pri Sv. Križu je upepellil ogenj gospodarsko poslopje posestnika Ivana Škerbineka. — V Vrhlogi so uničili ognjeni zublji imetje posestniku Labu. — V Graški gori je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Josipa Beričnika.

d **Kolesa avtomobila** se šla čez nje. Ono nedeljo je šla 70 letna služkinja pri posestniku Wolfu v Sv. Petru v Sav. dolini, Vrzelak Marjeta, iz Sv. Petra proti Zalcu. Na cesti pa je starko dohitel avtomobil, je vrgel na tla, tako da so šla kolesa avtomobila čez njo. Nesrečna služkinja je zadobila pri tem hude notranje poškodbe. Z avtomobilom so jo takoj prepeljali v celjsko bolnišnico. Poškodbe so bile tako hude, da je v noči od nedelje na ponedeljek umrla.

d **S patrono se je igral.** Ko je 11 letni sin delavca, Stojan Martin, iz Loke pri Mozirju, pasel živino, je prišel k njemu pastir Ivan Marolt in prinesel s seboj patrono. Fanta sta se nato igrala s patrono in jo zagnala v neko skalo. Patrona je pri tem eksplodirala in odtrgala Stojanu kazalec na levi roki, druge prste na levi roki mu je pa razmesarila.

d **Šreča v nesreči.** V Studencih pri Mariboru je obtičalo v globokem vodnjaku vedro. Lastnik, 34 letni železničar Anton Mazi, je skušal na vse načine vedro osvoboditi, ker pa ni šlo, se je odločil da spleza v vodnjak. Po klični vrvi, na kateri je vedro obešeno, se je začel spuščati v globino. Po nekaj metrih

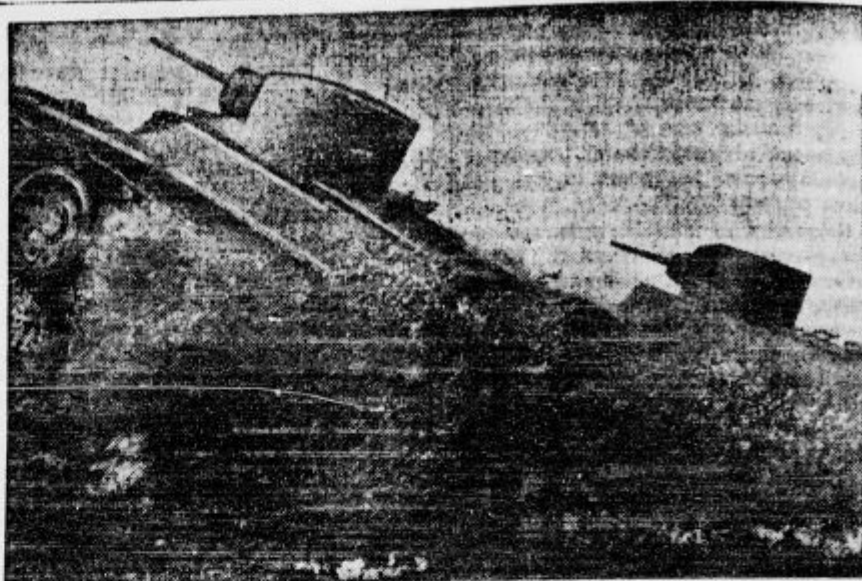
pa mu je ostra žična vrv tako razrezala in zažgala dlani, da se je zaradi hudih bolečin spustil ter strmoglavil 16 m globoko na dno vodnjaka. K sreči je bilo v vodnjaku kak poldrug meter vode, ki je ublažila udarec. Vseeno pa si je Mazi pri padcu strl levo nogo v gležnju. Vedro je vendarle osvobodil, samo da so potem morali priti sosedje, ki so Mazi težko spravili iz vodnjaka.

d 400 kg težka skala se je zvalila na 36 letnega Bobilja Georgija, rojenega v Rusiji in uslužbenega pri gradbenem vodstvu za preložitvev Trebeljevskega klanca. Zlomljena in razmrcvarjena noga.

d Tir je hotel prekorati. V Zeleni jami pri Ljubljani se je na železniškem prelazu pripetila nesreča, ki je zahtevala življenje 34 letnega Alojzija Tomazina, trgov. potnika iz Most. Tomazin je prišel okoli polnoči pred železniški prehod. Ker je našel zapornice zaprte, je hotel prekorati tir, medtem pa je privozil vlak ter ga podrl. Lokomotiva je butnila moža v stran. Tomazin je obležal smrtno nevarno poškodovan, vendar pa je ostal še živ. Poklican je bil takoj reševalni avto, ki ga je prepeljal v bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu umrl.

d Če avtobus objameje ognjeni zublji. Na cesti med Črnučami in Trzinom je zgorel te dni avtobus Splošne prometne zadruga. Ta zadruga vzdržuje zvezo med Ljubljano in Moravčami. Oni večer je v Ljubljani vstopilo okoli 20 potnikov. Avtobus je vozil z navadno hitrostjo, toda takoj za Črnučami se je vnel razplinjač. Plamen je takoj objel motorni del avtobusa, vendar pa je imel šofer toliko prisotnosti, da so mogli vsi potniki izstopiti. Ogenj je zajel ves avtobus. Pod vročino so pokale pnevmatike. Avtobus je ves zgorel. Požara sploh ni bilo mogoče gasiti. Potniki so morali nadaljevati pot z drugimi prometnimi sredstvi. Škode je okoli 180.000 dinarjev. Avtobus je bil zavarovan.

d Hrbtenico mu je zlomilo. V Bukovici pri Ribnici kopljejo pesek za gradnjo nove vojašnice v Ribnici. V torek 1. septembra se je gramoz utrgal in zasul 23 letnega Antona Zobca iz Dan. Pri nesreči mu je zlomilo hrbtenico. Duhovnik ga je na mestu previdel, na kar ga je reševalni avto prepeljal v Ljublja-

Tanki, najnevarnejše bojno orožje, prodirajo proti sovražniku.

no. Stanje vrliga fanta je zelo opasno, vendar je upanje, da okreva.

d Kača je piliča pri obiranju fižola 37 letno železničarjevo ženo Ano Hecl v Zgoranjem Radvanju pri Mariboru. Morala je v bolnišnico.

d Vznak je padel in si zlomil tilnik. Markelj Ignacij, posestnik v Rtiži vasi pri St. Vidu, je na vozu tlačil, ko so nakladali reso, katero so nakosili za steljo živini. V

VINA Vam nudi **Centralna** vinarna Ljubljana. v svoji posodi najugodnejše.

voz sta bila vprežena vola, ki sta nenadoma premaknila voz. Markelj je padel z voza in si zlomil tilnik. Prihodnji dan je že izdihnil svojo dušo. Bil je star 75 let. Zapušča 10 otrok.

d Kopat se je žel. V ponedeljek, 31. avgusta, je pasel 9 letni pastirček Sadar Jožef živino na hribčku nad Pristavljvo vasjo pri St. Vidu pri Stični. Na hribčku je luža. Pa-

stirček se je žel kopat. Voda ni globoka. Vendar je v njej utonil. Potegnili so ga že mrtvega iz luže.

d S strehe je padel in se uvil. Kleparski pomočnik Belcl Franc je popravil streho na Marijini cerkvi v Celju. Pri delu mu je pomagal 16 letni vajenec Sulič Metod. Nankrat je pa Belclu pod nogami zdrnilo, strmoglavil je s strehe kakih 15 m globoko in priletel na cesto tik hodnika. Vsa nesreča se je zgodila v trenutku in z velikim ropotom. Sulič se je v zadnjem trenutku ujel za žleb in se pri tem rešil gotove smrti. Belcl je pri padcu na cesto obležal nezavesten. Zlomil si je tilnik, hrbtenico in obe roki, počila mu je tudi lobanja. Iz glave se je ulila kri.

d Našel je mrtvega z razbito glavo. Dne 8. septembra je našel neki delavec tovarne za dušik v Rušah v gozdu komaj tri korake daleč od ceste in približno 60 korakov daleč od omenjene tovarne, 25 letnega delavca Ignaca Vrbljača z razbito glavo mrtvega. Včeraj ob 10 bi bil moral Vrbljač nastopiti nočno službo v omenjeni tovarni. Kdo ga je ubil in kako se je zgodil grdi zločin, še ni znano in bo žele mrzlično poizvedovanje orožništva prineslo morda nekaj luči v to zadevo.

d Razne nezgode. Koštomaj Josip, 27 letni pos. sin z Ljubečne, je peljal domov drva. Na cesti je stopil na neki oster predmet in se močno urezal v levi podplat. — Nunčič Frančiška, žena progovnega delavca, stara 63 let, od Sv. Krištofa nad Laškimi, je pri pospravljanju čuvajnice v skladišču padla z okna in si zlomila levo roko pod laktom. — Apolonija Vučak, 63 let stara prevžitkarica v Samušanih pri Ptuj, se je pri krmljenju svinj nevarno ponesrečila. Svinja jo je ugriznila v desno roko in ji povzročila globoko zdravniške pomoči, je nastalo zastrupljenje in so morali Vučakovo v obupnem stanju oddati v ptujsko bolnišnico. — V isti zavod so prepeljali reševalci tudi 44 letnega delavca Franca Fakina iz Siteža pri Majšpergu. Pri gradnji ceste je padel v 6 m globoko gramozno jamo, nanj je pa padel še težak tram. Dobil je nevarne poškodbe po vsem telesu in tudi notranje poškodbe, ki so težjega značaja. — S strehe je padel in dobil nevarne poškodbe 77 letni sluga Jurij Lešnik v Mariboru.

Novost na lipskem velesejmu je cev, kjer so ljudje varni pred napadi iz zraka. Take cevi so na prodaj.

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

V preteklem tednu so dosegli uporniki na bojišču zelo važen uspeh. Po več kot 14-dnevnih krvavih bojih se je četam generala Mole posrečilo, da so osvojile špansko trdnjavo Irun, tik ob francoski meji. Uporniki so z zavzetjem Iruna dobili ključ do severne fronte ob morju. Brez zveze s Francijo bo rdečim vladnim četam najbrže na tem bojišču kmalu zmanjkalo orožja in streliva.

Drug pomemben uspeh upornikov je sunek polkovnika Jagueja po dolini reke Tajo proti mestu Toledu. S tem prodiranjem je Madrid ogrožen z zapada in juga. Uporniki bi na vsak način radi osvojili kadete, ki so

se uprli rdečim v Toledu in se zaprl v star srednjeveški grad Alcazar nad mestom, kjer jih oblegajo rdeči že nekaj tednov. Kadetov je nad 1000 in jim že zelo primanjkuje živeža.

Na jugu so prodrli uporniki do mesta Malaga, ki ga pa še niso zavzeli, dasi se vodijo za to mesto že več dni izredno krvavi boji.

V Madridu so sestavili novo vlado, ki je še bolj komunistična od prejšnje.

Zadnje vesti z raznih bojišč niso povsem jasne, zakaj poročila španskih vladnih kakor tudi iz uporniških krogov so si zelo nasprotujoča. Edino s severnega bojišča poročila niso tako nezanesljiva. Uporniki so zavzeli Fuentarabijo. Najbrže so rdeče čete zapustile tudi trdnjavo Gvadalupe, ki leži severno od ravnokar imenovanega mesta. Uporniki so dobili 6000 svežih vojakov v pomoč, ki so že zavzeli Hernani južno od San Sebastiana, dočim dajejo rdeči pri Renteriji, vzdolžno od San Sebastiana še vedno hud odpor. Ko bodo čitatelji »Domoljub« sprejeli to številko lista, bo San Sebastian najbrže že v uporniških rokah.

BANKA BARUCH

II, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremija denar v Jugoslavijo
najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne poste najkulantneje.

Polni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne računa. ŠKLAJA: No 2054-54 Bruxelles. FRANCJA: No 1117-94 Paris. HOLANDBA: No 1452-56 Ned. Diamet. LUKSEMBURG: No 1067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

ITALIJA

s Drobiz. Dne 31. avgusta je umrl pri Sv. Ivanu pri Trstu zgleden slovenski duhovnik msgr. Franc Sila. — Plače so zvišali tržaškim nameščencem in delavcem mestnih električnih, plinskih in vodovodnih naprav, in sicer uradnikov za 10% do mesečne plače 500 lir in 8% za presežek, dočim se zvišajo delavcem za 10% do 650 lir mesečno in za 8% za presežek. Mussolini zvišuje plače vseh kategorij zato, ker so se po vojski v Abesiniji začele dvigati cene tako industrijskih kakor poljskih proizvodov. — Požar je 1. septembra uničil v Sempasu pri Gorici dve kmečki hiši in tri hleve. Prizadeti so: Ivan Škarabot, Albert Sušmelj in Jožef Reven. — Obesniški svet je sedaj dobila za Idrijo tudi Sv. Lucija ob Soči. Kot zastopniki delodajalcev so imenovani Rossetti od industrije, crane Bajt od kmečkih gospodarjev in Franc Pregelj, trgovec. Kot zastopniki delavstva pa so imenovani Justin Hvala, Jožef Šturm in Ivan Muzzini. Kakor je videti, bodo počasi vsi večji kraji dobili občinska zastopstva, dočim je sedaj v vseh primorskih občinah gospodaril od vlade imenovani župan brez ljudskih zastopnikov. So pa tudi novi občinski svetovalci kot zastopniki korporacij imenovani, oziroma potrjeni od prefektуре, brez katere korporacije nimajo pravice — pač največja hiša Mussolinijevega korporacijskega sistema. V splošnem ljudsko-socialnem oziru bo imenovanje teh posvetovalnih organov občine gotovo prineslo veliko koristi in primeri z dosedanjim absolutnim gospodarstvom vladnih županov, v narodnem oziru pa seveda spriče obstoječih razmer od tega ni pričakovati nobenih koristi.

s Velike vojaške priprave. Na velikih italijanskih orožnih vajah v južni Italiji so

prvič preizkusili nove italijanske orjaške tanke, ki morejo podreti vsak zid in vsako drevo in ki se bodo uporabljali v to, da bodo delali gaz za druge manjše tanke. Ob zaključku orožnih vaj je imel Mussolini velik govor, v katerem je dejal, da je Italija baš zaradi afriške vojne danes vojaško teko pripravljena, ko še nikoli. Na en sam ukaz more Italija danes v trenutku mobilizirati 8 milijonov vojakov.

KATOLIŠKA CERKEV

s Razno. V Franciji tiskajo: 54 katoliških dnevnikov, 200 katoliških tednikov, 2000 raznih manjših katoliških časopisov in 10.000 župnijskih glasil. — To leto so bili na Poljskem trije veliki evarhistični kongresi: v Koloneji s 40.000, v Premislu s 100.000 in v Louzi s 100.000 udeleženci. — Na Irskem so bile velike demonstracije proti krvavemu divjanju španskih komunistov. Dublinski škof je izjavil: Če je samo desetina vesti, ki prihajajo o klanju v Španiji resnična, je to dovolj, da se zgraža nad komunističnim razbojništvom ves svet. — Franciškankega generala patra Bello so sprejeli te dni v Albaniji z vojaškimi častmi. V Skadru so mu priredili pojedino, na kateri je Džafer Jpi, poslanec kralja, izrazil zahvalo albanskega naroda franciškanckemu redu in sporočil pozdrave sv. Očetu. Visokega redovnika je spremljal posebni vojaški oddelek, v avdienci pa je sprejel p. Bello tudi sam kralj Zogu. — Francoska železniška uprava je dovolila 46 posebnih vlakov za jesensko lursko romanje.

s Zakaj pobijajo redovnike. Časniki so poročali ter poročajo o divjanju marksističnokomunistične druhali zoper redovnike in duhovnike. In kaj so ti redovniki in redovnice storili? Kakšna je njih krivda? To prikazu-

jejo naslednje številke: Redovniki in redovnice v Španiji so vzdrževali: 416 bolnišnic s 82.366 posteljami, 72 klinik s 13.000 bolniki, 43 blaznic s 18.000 umobolniki. Redovniki in redovnice so obiskovali vsak dan in stregli 91.000 bolnikom v njihovih hišah, z mlekom so dnevno nahranili <0.500 siromakov, v samostanih je dnevno dobivalo hrano 190.000 siromakov. Redovniki in redovnice so torej največji dobrotniki človeškega rodu, markisti in komunisti pa znajo samo ropati, požigati, rušiti in moriti.

AVSTRIJA

s Svoje vrste patrioti. Delavstvo avstrijske tovarne Steyer, kjer prevladujejo markisti, je odklonilo vsak prispevek za avstrijsko letalstvo. Namesto za domače avstrijsko letalstvo pa je daroval vsak delavec po en šiling (okrog kovača) za komunistično špansko vlado.

s Kosti »Mutea Osojskega«. Kralja Boleslava V. poljskega, izkopavajo zdaj na pokopališču na Osojah na Koroškem. Po nalogu poljske vlade bodo kosti kralja spokornika, ki se je zatekel v slovenski samostan, prepeljali v Krakov in jih pokopali v grobnici poljskih kraljev. Kralj Boleslav je bil pokopan v Osojah leta 1279.

s Korotanski in drug drobiz. Najvišja vremenska opazovalnica na Sonnblieku očitno haja letos svojo petdesetletnico. — V Avstriji imajo približno 250.000 konj, katerih vrednost se ceni na okroglo 200 milijonov šilingov. — Julija meseca je Avstrija izvozila 10.595 vagonov lesa. Glavni odjemalci lesa so Italija, Madžarska in Nemčija. — V Celovcu je povozil osebni avto posestnika Rezaja iz Jerberga pri Skofičah in ga težko poškodoval. — Šestletni fant, ki je z vžgalicami iskal izgubljeni nož, je po neprevidnosti zažgal gospodarsko poslopje posestnika Franca Leopolda v Flattach. — Minuli teden so se vršili na južni strani Vrbskega jezera med Skofičami in Logo vesro vojaški manevri, katerih zaključka se je udeležil tudi avstrijski državni predsednik Miklas.

FRANCIJA

s Predrznost španskih komunistov. Posebni dopisnik »Matina« poroča naslednje: Rdeči španski miličniki, ki so pobegnili na francosko področje, nočejo položiti orožja. Zaradi tega imajo francoski gardisti in cariniki zelo težko delo in morajo povsod groziti z revolverjem. Ozemlje, na katerem so francoski miličniki, izgleda kakor da bi bilo v obsedenem stanju. Po ulicah se sprehajajo španski miličniki s puškami na ramah in se pozdravljajo med seboj s komunističnim pozdravom. Begunci se obnašajo zelo agresivno in ogrožajo celo pristaše francoske ljudske fronte, katerim očitajo, da jim niso dovolj pomagali. Preteklo noč je prispel na postajo Hendaye vagon municije, ki so jo rdeči miličniki takoj zahtevali. Ker se je šef postaje temu uprl, so ga dejansko napadli in so šele francoski orožniki mogli napraviti red.

RUSIJA

s 16 prvakov boljševiške Rusije je dal samodržec Stalin postreliti, ker so skovali zaroto proti njemu. V Rusiji je pač 1 kg kruha dražji kot 10 človeških življenj. Sedaj zapirajo še druge komunistične voditelje, pisatelje, generale itd., ker so se menda vsi

pripravljali, da poženo Stalina v kot. Zapri so že cirkov 10.000 več ali manj vodilnih boljševičkih osebnosti. Na zadnje tudi sam Stalin se uide zasluženi kazni.

s Zadaje trenutke nedavno obsojenih boljševičkih sarotnikov proti Stalinu opisujejo tako: Vsem obsojencem je bilo sporočeno, da se naj pripravijo na smrt, ker je bila njih pomilostitev odbita in bodo drugi dan ustreljeni. Zinovjev je začel nato strahovito divjati in kričati, da pride smrtna kazen tudi za krvnika Stalina. Drugi dan so odpeljali vse na dvorišče kaznilnice. Najprej sta prišla na vrsto Kamenjev in Zinovjev. Kamenjev je bil miren, Zinovjev pa se je onesvestil in so ga morali k zidu privezati. Nato so obema zavezali oči, počila je salva in oba sta bila mrtva. Nato je oddal vodja strelcev še vsakemu strel v usta. Nato so prišli drugi na vrsto, vedno po dva in dva in vedno so vsem z istima robcema prevezali oči.

DROBNE NOVICE

Zračno zvezo Praga—Moskva, namenjeno potniškemu prometu, so otvorili pretekli teden.

Esperanto je prepovedan v Nemčiji, ker ni nacionalen.

250 letnico osvoboditve madžarske Budimpešte od Turkov so slavili 2. septembra. Za malarijo je zbolel znani indijski voditelj Gandhi.

128.000 rudarjev hoče stavkati v angleškem Južnem Valesu.

Na ošpicah je hudo zbolel angleški zunanji minister Eden.

Komunistične sarote se odkrili v argentinski vojski.

Kmetje so v spopadu orožnike razorožili v bolgarski vasi Raževo.

Kongressa hitlerjevcev v nemškem Nürnbergu se letos prvič udeležijo tudi diplomatski zastopniki Male zveze.

5000 irskih prostovoljcev je izjavilo, da se hočejo boriti na strani španskih upornikov.

38 novih letališč bodo zgradili za obrambo Londona pred zračnimi napadi.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Delo krajevnih kmečkih zvez

Kmečka zveza bo šele takrat imela odločilno vlogo, ko bo združila pod svojim okriljem vse podeželje: kmete s člani njihovih družin, posle in poljske delavce. Čim prej in čim podrobneje bo izvedena organizacija Kmečke zveze, čim bolj bodo edinic zvezane z vodstvom in čim bolj bo vladal v njih vrstah duh discipline ter zavest skupnosti, tem preje in tem bolj gotovo je pričakovati, da bo Kmečka zveza mogla tudi praktično uveljaviti svoje zahteve.

Zato je nujno potrebno, da krajevni odbori Kmečke zveze najprej svoje edinice do potankosti organizirajo in da pritegnejo v svoje vrste vse kmečko podeželje.

Ni pa dovolj, da ima vsaka kmečka edinica odbor in številno članstvo! Vsak krajevni odbor naj se čim prej sestane na seji, na katero naj povabi tudi druge sposobne člane in naj izdela podoben načrt, v okviru katerega se bo posamezna Kmečka zveza udeleževala. V tem načrtu naj vsaka podeželjska Kmečka zveza zavzame svoje stališče napram vsem kulturnim in gospodarskim ter socialnim ustanovam in prilikam v svojem okolišju. Predvsem naj se odbori posameznih Kmečkih zvez potrudijo, da zainteresirajo kmečko podeželje za zadruge vseh vrst, kreditne in gospodarske — vse v smislu krajevnih razmer in potreb. Ugovore, katere zadruge bi bile pri vas najbolj potrebne. Pripravite vse za ustanovitev takih zadrug!

Organizirajte vašo kmečko proizvodnjo. Zavzemite svoje stališče do cen vaših pridelkov. V bližnjem mestu ne konkurirajte drug drugemu! Enaka kvaliteta za isto ceno bodi povsod vaše doslednje načelo!

Ce se je katera panoga v vašem kraju prežvela, potem poiščite drugih izhodov: kako bi pospešili drugo panogo gospodarstva, morda živinorejo, morda sadjarstvo in podobno. Ce ne gre v splošnem, gre pa morda v posameznih strokah: perutinarstvo, reja plemenske živine, konjereja, ovčereja itd. Na podoben način poskušajte tudi s sadjarstvom.

V zvezi z navedenim je potrebna strokovna izobrazba. Posamezne krajevne Kmečke zveze naj pripravijo načrt za tečaje, tako gospodinjske kakor gospodarske, za predavanja strokovne vsebine in za sestanke, na katerih se bodo v zimskem času obravnavala vsa strokovna in gospodarska vpra-

šanja vašega kraja. Kmetijske strokovnjake vam bo na prošnjo preskrbela banska uprava.

Posvetujte se, kje je treba regulirati potoke in hudournike, močvirja izsušiti, popraviti ceste in zgraditi nove, izboljšati gnojlišča in napraviti gnojnične jame; zanimajte se za dobro pasmo živine, za pogozdovanje, gospodarska poslopja, za elektriko, poljske stroje itd. Ustanavljajte primerne zadruge in izdelajte natančen načrt za zboljšanje navedenega.

Vsaka Kmečka zveza mora v svojem kraju zavzeti jasno stališče napram šolstvu, ki naj se uredi tako, da bo kmečka mladina že zgodaj dobivala primeren strokovni pouk v vseh panogah kmečkega gospodarstva.

O vsem, kar smo do sedaj povedali, napravljajte resolucije in vloge ter jih pošiljajte neposredno na oblastva, ravnotako izdelujte vsakovrstne statistike kmečkega prebivalstva: koliko je kmečkih delavcev, koliko gospodarjev, kmečkih sinov in hčera, veleposestnikov itd. Ali so pri vas v bližini tovarne — koliko? Koliko kmečkih ljudi je v njih zaposlenih? Kakšne organizacije so v vašem kraju in kakšno stališče boste do njih zavzeli?

O vsem tem poročajte Glavnemu odboru KZ, ki mora imeti čim prej natančno in jasno sliko našega kmečkega podeželja, tako z ozirom na gospodarski kakor tudi z ozirom na socialni položaj, da bo na podlagi tega tem uspešneje lahko vodil delo Kmečke zveze.

Iz pisarne Kmečke zveze

V nedeljo, dne 6. t. m. je bil ustanovni občni zbor krajevne Kmečke zveze pri Sv. Joštu nad Vrhniko. Občni zbor se je zelo lepo izvršil. V prijaznem Prosvetnem domu, ki je svoje čase ponosno kljuboval diktatorskim režimom, so se zbrali kmetje iz Sv. Jošta in okoliških vasi (Botanja vas, Planina, Smrečje) in napolnili dvorano. Glavni odbor Kmečke zveze je zastopal dr. Zupan. Izvoljeni so bili sledeči odborniki: predsednik Zakelj Janez, podnačelnik Dolinar Franc, za tajnika Zakelj Josip, za blagajnika pa Dolinar J. Tudi so bili izvoljeni za posamezne vasi še posebej odborniki, tako da odbor šteje 40 najbolj agilnih ljudi, ki bodo uspešno delovali za kmečko stvar. Ze na občnem zboru je bilo sklenjeno, da se mora odbor potruditi z vsemi močmi, da izposluje pri oblastvih podporo za cesto, ki veže vas Vrzdencev in pelje skozi Sv. Jošt na banovinsko cesto Smrečje. Ta cesta je v tako slabem stanju, da je nujno potrebna popravila ozir. zgraditve, za kar pa otondi prebivalci nimajo denarja. Zato je potrebno, da bi se za to stvar pobrigala banska uprava. Pa še drugih perečih vprašanj so se dotaknili zborovalci: pasma živine, kakšno vsiljuje oblast, ni prava in ne odgovarja krajevnim razmeram. Zaradi mitnin, ki na noben način niso pravične, je treba pravočasno intervenirati na ljubljanskem županstvu. Ravno sedaj se pripravlja občinski proračun, zato je možno, da se v pogledu mitnin tudi nekaj ukrene. Naše papirnice, ki dosedaj delajo samo z četrtino obrata, naj začno izdelovati papirnate izdelke v polnem obsegu, da nam ne bo treba uvažati papirja iz Avstrije in da bodo kmečki producenti svoj les, ki nikamor drugam ne gre, doma lahko prodali. Nujno je potrebno, da se zniža carina na umetna gnojila, ki so zaradi previsokih carin predraga in jih kmet zato ne more kupovati.

Istega dne je bil tudi ustanovni občni zbor Kmečke zveze v Dobrnichah. Kot govornik in zastopnik glavnega odbora KZ je nastopil dolgoletni zaslužni poslanec in sedanjji predsednik Kmečke zveze g. Janez Brodar iz Hrastij.

V nedeljo, dne 13. sept. bo občni zbor kr. Kmečke zveze v Crnem Vrhu nad Polhovim gradcem. Prosimo za obilno udeležbo!

Predsednik vlade dr. Stojadinović je odpotoval v inozemstvo v češkoslovaško Bratislavo, kjer se vrši sestanek zunanjih ministrov Male zveze. V Belgradu nadomestjuje dr. Stojadinovića notranji minister dr. Korošec.

Španski vojaki gradijo strelske järke pri St. Sebastianu.

MOŠT

iz grozdja, kakor tudi vse sadne sojove morete pripraviti za trajno porabo skozi vse leto

BREŽ VSAKIH APARATOV
BREZ STROKOVNE PRIPRAVE
BREZ IZGUBE ČASA

Z Nipakombinom A/II.

Odlična iznajdba današnje vede!
Preprosto! Ceno! Higijenično!

Odobreno po ministrtvu poljedelstva

Navodila in cenik pošilja zastoj:

RADIOSAN - Zagreb
Dukljaninova ulica 1

Od 1. — 13. septembra

LJUBLJANSKI VELESEJEM

50% popust na železnici, parobrodih, avijonih.

Na odhodni železniški postaji

legitimacija za Din 2--

kupite rumeno

Vsadržava razstava „ZA NAS LES“
Živalski vrt. — Divjad v parku
VELIKA VRTHNARSKA RAZSTAVA

Industrija, obrt, trgovina. Domače preproge. Perutnina, kunce, golob. — Rino itd.

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV 13. SEPTEMBRA

KRASNO ZABAVISČA
Velikemestni variété popoldne in zvečer
Vabimo Vas

Oddelek za opice. Na zooškem vrtu opazuje neki gospod povodnega konja, ki stoji mirno in melanholično v vodi, pa vpraša mimoidočega oskrbnika, če je žival bolna. Ta oskrbnik je pe imel opravka samo pri oddeku za opice; pa kratkoma odgovori: »Ne vem, jaz spadam k „šnam“.«

Ozimina: pšenico, rž, ječmen
in zimsko grahoro
dobiče v najboljši kakovosti pri trdki
Fran Pogačnik d. s. o. s., Ljubljana
Tyrševa (Dunajska) c. 33, Javna skladišča (Balkan)

Mali oglasnik

Vaša drobna vrtica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslovno oziloma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Z hiapca h konjem
sprejemem takoj. Vprašati: Vodnik Katarina, Podulik 25.

Nagrobne spomenike
izdeluje najceneje Mujci Josko, kamn. sek., Krško, poleg bolnice.

Benčin-motor 5 Ka. malo rabljen, proda T. Kotnik, Emonska cesta 6, Ljubljana.

Kotle za žganjkuhu
brzoparilnice, pralne kotle in vsa popravila izvršuje in se pripravlja Janez Šifrar, kotlar in k. epar, Stara Loka, Škofja Loka.

Hišo z gospodarskimi posojili, vrtnom in njivami prodam. Cena ugodna. — Ig Dormič, Pako 33, p. Borovnica.

Fanta 16 letnega, pridnega in poštenega, sprejemem za kmetijska dela. Zaloška c. št. 59, Moste-Ljubljana.

Kmečko dekle, ki zna kuhati ali ima gospodinjstvo šolo, sprejemem za stalno privatno službo Pisarne ponudbe upravi lista pod »Zdravo dekle« št. 13281.

Dekle za kmečka dela sprejemem. Slape št. 18, Dev. Mar. v Polju

Vse vrste moške obleke
in perila priporoča po najnižji ceni, Presker, Sv. Petra c. 14.

Prodajam 60 metrov ploščevinastih strešnih žlebov še v dobrem stanju po Din 12:50 meter. Naslov v upravi „Domoljuba“ pod št. 13268.

Lepa prihiha. V letniku kraju na Gorenjskem gostilna zelo po ceni naprodaj. Tudi trgovina se lahko prične. Cena 53.000 Din. Naslov pove upravnštvu lista 12490

Vrtnarja za zelenjadni vrtni in za vodstvo vseh panog poljedelstva in živinoreje sprejemam bolnišnica Koprivnica. Delati mora tudi sam. — Pošilja oskrba v hiši. Je lahko oženjen, če je žena pripravljena sprejeti namoženje. — Natančneje pisмено pri upravi bolnišnice.

Hiapca do 18 let starega, pridnega poštenega, za živino, sprejemem. Nastop takoj. Šušteršič Franc, Dolnice 11, p. št. Vid nad Ljubljano.

Vašim nogam bo moč in mraz neznana stvar, ako naročite čevlje pri Jernej Jeraj, Zapožbe št. 10, Sm'ednik.

Za branilne knjižice članice Zadrčne zveze v Ljubljani prodaja zopet razno **manutekturo OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO** Ljubljana, Tyrševa c. 29. Hiša Gospodarske zveze. Državnim uradnikom nudimo blago za jesen in zimo po zelo ugodnih plačilnih pogojih.

V vsako hišo „Domoljuba“!

Manjše posestvo na samoti

kupim v bližini gozda srez Ljubljana. Ponudbe na upravo pod »Samotno posestvo« št. 13030.

ALI SI ŽE POSTAL ČLAN KMEČKE ZVEZE?

A. Planinšek, agencija bančnih in kreditnih poslov, Ljubljana, Beethovnova 14 I. telefon 3510, Vam posreduje vse bančne posle, nakup in prodajo vrednostnih papirjev najkulantnejše takoj v gotovini.

Največje ljudsko zavarovanje „KARITAS“

Je izplačala v zadnjem času cele zavarovalne vsote med drugimi tudi po smrti sledečih članov:

TUŠAR ANTON, posestnik, Koroška Bela 94; MENIH JOŽEF, posestnik, Lokovica 73, pošta Soštanj; RESEK KATARINA, delavka tobačne tovarne, Ljubljana, Velika čolnarska 10-I; KUGLER ANA, služkinja, Smartno 5 (kulantno izplačano); VERKO JANEZ, prevzihtar, Ravne št. 110, p. Soštanj; SOTL RUPRET, kmetijski delavec, Završe, št. Vid; RIBIČ JERNEJ, posestnik, Petelinjek 6, p. Loče; ISKRA MARIJA, vdova vlakovodja, Ljubljana, Stari trg 11a; CILENŠEK ANTON, natakar, Založe 66, p. Polzela; PASKULIN AVGUST, pekovski mojster, Ljubljana, Gosposvetska cesta 7; KOS MARIJA, posestn. žena, Zgor. Zadobrova 2; VRHOVŠEK NEŽA, posestnikova žena, Trobendol 27 (Sv. Rupert); ROŠELJ TEREZLIJA, zasebnica, Stavča vas 9 (Žužemberk), čakalni rok; PLANINŠEK TEREZLIJA, užitarica, Dol. Kamence št. 16 (Prečna); DEČMAN MARIJA, posestnica, Stožice 9; POGRAJC MARIJA, zasebnik, Brezovica 104 (kulantno izplačilo); MLÁKAR FRANČIŠKA, posestnica, Znojile 19, p. Kotredž; BOSTELE JOŽE, posestnik, Dednja vas 37, Pišince; BRECKO MARIJA, kmetica, Sv. Rupert 48 nad Laškimi; JAKIN JAKOB, mizarški mojster, Gorenja vas 7 pri Ribnici; DEŽMAN ELIZABETA, zasebnica, Spod. Ljpnica 21; NARAT IVANA, posestnica, Pohorje 35 (Hoče); KOGEJ MINKA, poslovodkinja, Ljubljana, Zarnikova 9; MARTER PAVLA, Zg. Kašelj 72 (brezplačno zavarovan otrok, ker sta oče in mati zavarovana pri »Karitas«); MARINIČ JOŽEFA, posestnica, Sv. Tomaž 7; REBERNIK AVGUST, čevljar, Maribor, Koroška 47; KRAMER MARTIN, delavec, Zagrad 71; BUKOVEC ANICA, privat. uradnica, Ljubljana, Rešnjeva cesta 27-II; BALOH JAKOB, kovač, Podgorje 29; LAMPIC IVANA, želez. vdova, Ljubljana, Cerkevna 21; ANKELE FRANC, sodni uradnik, Škofja Loka; GROS MARIJA, delavčeva žena, Stražišče pri Kranju 93; BRGLEZ FRANC, kmetovalec, Irje 15, p. Rog. Slatina; ZAJC MARIJA, posestnica, Snebrje 14, p. D. M. v Polju; KODRAN JERICA, zasebnica, Stražišče 166; ZUPAN MARIJA, učiteljica, Celje, Zrinjskega 1; PADARIC IVAN, posestnik, Gor. Radgona 50 (kulantno izplačilo); ŽVOKELJ NEŽA, užitarica, Brezje 11 (Dobrova); URBANČIČ MARIJA, poštna uradnica v pok., Ljubljana, Frankopanska 12; OREL IVAN, delavec, Draga 49 - St. Rupert; NOVAK KAREL, sprevednik cestne železnice, Moste, Na Klančku 6; PETRIČ JANKO, župnik, Ljubljana, Sv. Peter; GACNIK ANTON, užitar, Trčova 34 (Sv. Peter pri Mariboru); PILHERIČ MARIJA, posestnica, Zlce 37 (Sv. Ana v Slov. gorah); KRAŠOVIČ FRANC, trgovec, Maribor, Vrazova 9-I; KOSITER ANA, žena kretnika v pokoju, Maribor, Linhartova 20.

„KARITAS“, Ljubljana, Palača Vzajemno zavarovalnice
„KARITAS“, Maribor, Orožnova ulica št 8